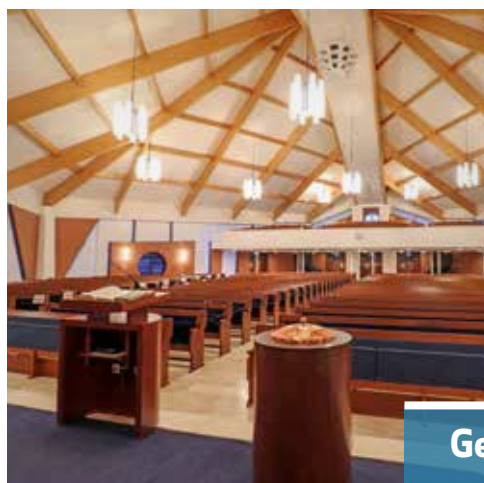
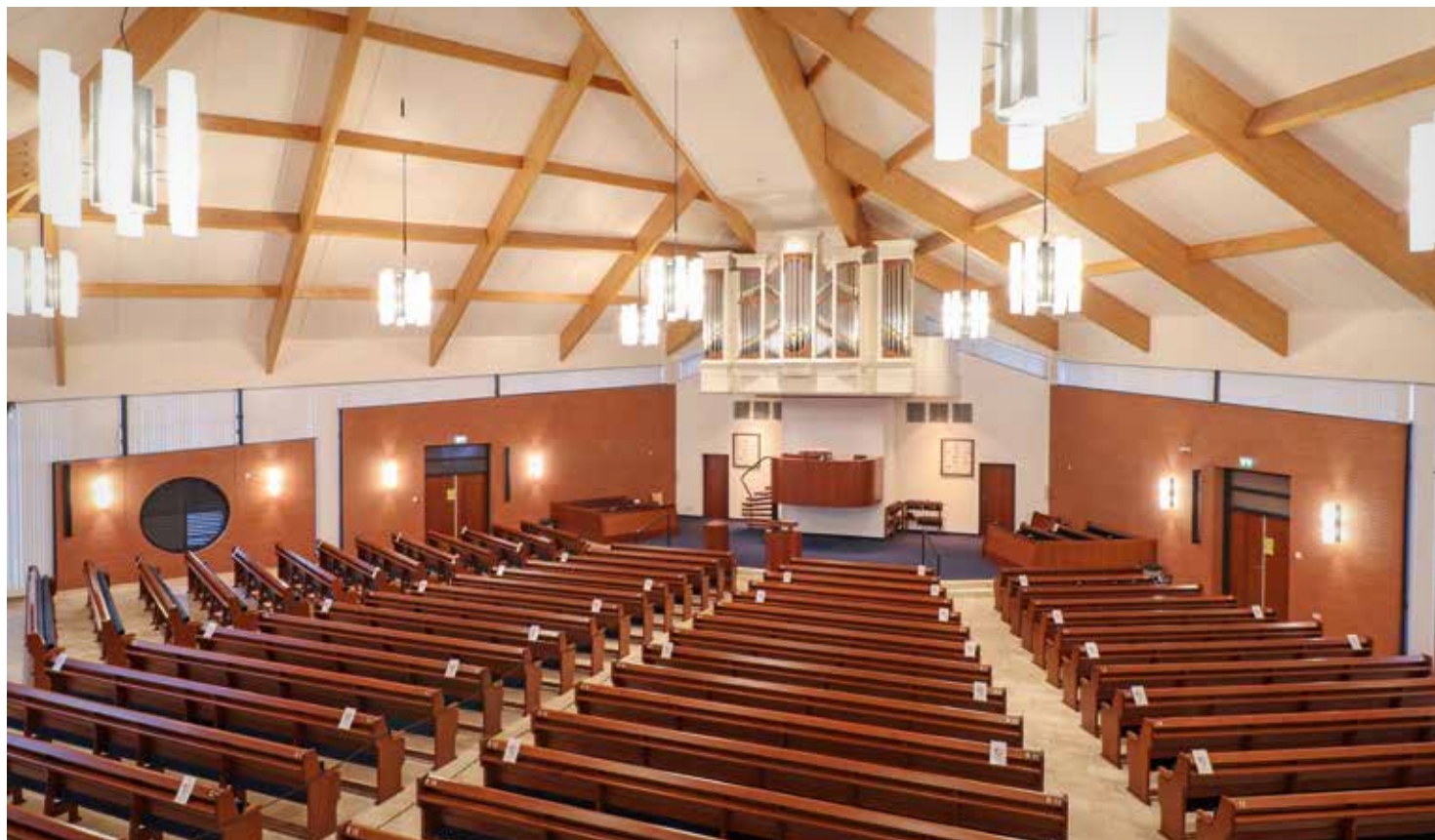

KERKELIJK WEEKBLAD VAN
DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

de

SAAMBINDER

Gereformeerde Gemeente Rijssen-West

22/10/2020
jaargang 99

nr **04**

Op 11 januari 1998 worden in Rijssen-West de eerste kerkdiensten gehouden. Ruim drie jaar later, op 16 mei 2001, wordt deze afdeling van Rijssen-Noord zelfstandig. In de eerste vacante jaren wordt er veel werk verzet door de emerituspredikant ds. J. Mol. Zo gaat hij vaak in de gemeente voor, bedient hij de sacramenten en legt hij kraam- en ziekenbezoeken af. Daarnaast legt hij op 31 mei 2002 de eerste steen van

het nieuwe kerkgebouw. Tot aan de komst van ds. D. de Wit, in 2005, wordt hij wel 'de dominee van West' genoemd. Later merkt hij over deze periode op: 'De jaren in West zijn niet de minste jaren van mijn ambtelijke bediening geweest'. Voor de gemeente zijn het eveneens goede jaren, temeer daar de prediking niet ongezegd blijft. 'De Heere wrocht er kennelijk in mede', aldus de kerkenraad.

De trekkende liefde des Vaders

ds. E.J. Boudewijn,
Barneveld

Zij zullen komen met
geween...

Jeremía 31:9a

Onze tekstwoorden beginnen met het woordje 'zij'. Er wordt een groep mensen aangewezen. Wie het zijn? Het gaat hier in de eerste plaats over een deel van het volk Israël dat uit de ballingschap zal terugkeren.

Ballingschap? Ja, het is laag afgelopen met het bondsvolk dat de Heere apart had gezet van alle andere volkeren. Grote voorrechten had het volk genoten. Bij de Horeb ontving het de wet des Heeren als richtsnoer voor het leven, maar groter nog: het volk had onderwijs gekregen aangaande de weg die de Heere Zelf had uitgedacht om verloren zondaren te herstellen in Zijn gunst en gemeenschap. De tabernakeldienst wees heen naar het volkomen Offerlam, Jezus Christus. Hij zou komen om Zijn bloed te storten, om de zonde en schuld te verzoenen met Zichzelf. Maar telkens weer bleek dat er in de mens geen wil en geen mogelijkheid is om de Heere te dienen. Telkens weer vermoeide het volk de Heere met hun afhoereren en vijandschap. Nóg zond de Heere Zijn profeten om hen te waarschuwen, maar er werd niet geluisterd. Nee, de Heere is geen ledig aanschouwer en zo werd Israël ten slotte weggevoerd in ballingschap. Wát een beeld van de uitwendige kerk in onze dagen! We zijn afgezonderd van de grote hoop van de wereld, maar telkens weer

blijkt dat niemand uit zichzelf naar de Heere vraagt. Ook een kerkganger zonder genade blijft vasthouden aan eigen zin en mening; steeds duidelijker wordt het dat een adamskind van geboorte een liefhebber is van zichzelf. Gelukkig dat God Zelf zoekt en vraagt naar zondaren, vanuit Zijn eeuwig welbehagen, en trekt uit de modder van de wereld of uit de eigenwillige godsdienst. Er wórdt een volk zalig, niet omdat zij het willen, maar omdat Gódt het wil. Dat blijkt duidelijk uit de woorden van onze overdenking.

Geen voleinding maken

De Heere had het volk niet geheel losgelaten. We lezen dat al in het vorige hoofdstuk: 'Want Ik ben met u, spreekt de HEERE, om u te verlossen; want Ik zal een voleinding maken met al de heidenen waarheen Ik u verstrooid heb, maar met u zal Ik geen voleinding maken; maar Ik zal u kastijden met mate en u niet gans onschuldig houden' (vers 11). Dat volk, met wie het om eigen schuld zo laag was afgelopen, zou door Gods genade wederkeren uit de ballingschap. Nee, dat hing niet af van hun goede

wil, want dan was er niemand weergekeerd. Het geheim van hun terugkeer lezen we in Jeremia 31:3: 'Ja, Ik heb u liefgehad met een eeuwige liefde; daarom heb Ik u getrokken met goedertierenheid'. Dat is dus alleen vrucht van Gods verkiezende liefde! Wie kwamen er uiteindelijk? We zouden toch mogen verwachten dat álle weggevoerden wilden terugkeren naar hun vaderland. Helaas was dat niet zo, want de meesten voelden zich in Babel prima thuis. Het was een prachtig land met vruchtbare akkers en, wat zéker niet onbelangrijk was: er was veel geld te verdienen in de handel.

Geliefde lezer(es), wordt hier niet uw en mijn leven van nature getekend? Ballingen zijn we door onze val in het paradijs. Van nature hebben we het prima naar onze zin in alles wat de wereld ons te bieden heeft. Door eigen schuld liggen we buiten Gods gunst en gemeenschap, maar is dat ons al tot verdriet geworden? Want dát gaat de Heere werken in het leven van de Zijnen. Als Hij hen roept, worden ze bezet met een hartelijke droefheid naar God die een onberouwelijke bekering werkt tot zaligheid. Ja, er waren er in Babel die met deze droefheid bezet waren. Weet u waar men hen kon vinden? Wel, aan de rivieren van Babel weenden zij als ze dachten aan Sion. Die mensen waren bepaald bij de oorzaak van hun ballingschap. Ze zeiden niet: Onze vaders hebben gezondigd en wij zijn daarvan de zielige slachtoffers. Nee, het was hún schuld geworden dat ze weggevoerd waren en dat stad en tempel verwoest waren. Die ballingen konden het in Babel niet meer uithouden. 'Zij zullen komen...'. Dat is ook zo in het genadeleven. Als de Heere in ons leven gaat werken, dan kunnen wij het in de wereld niet langer uithouden. Ja, velen die in moeilijke omstandigheden terechtkwamen, hebben dat weleens gedacht, maar het is nooit praktijk geworden. Er is wel gezegd dat de weg naar de hel geplaveid is met goede voornemens, maar als de Heere gaat werken, dan verlaat Gods kind de wereld. Want de wereld en de zonde wordt voor zo een de dood.

'Zij zullen komen...'. Hoe komen zij? Met gejuich en met veel getuigen, zoals we om ons heen steeds meer zien gebeuren? Kommen ze omhangen met beloftes? Ach, als satan een mens bekeert, dan gebeurt dat wel, maar als God bekering werkt door de bediening van Zijn Geest, dan gebeurt dat niet. Er staat dat ze 'met geween' komen. Wat is wenen? Wel, dat is schreien. Dat is rouwklagen vanwege het zondige leven

In dit nummer

- 4 Commentaar: De pijn van de verantwoordelijkheid
- 9 Op weg naar dankdag De drenkeling gered
- 20 Vloeken en lasteren in de hel

- 2 De trekkende liefde des Vaders
- 3 Leren op de school van Christus [42]
- 5 Bijbelstudie [12]: De heerlijkheid van de tabernakel
- 6 Pastoraat [7]: Pastorale zorg bij kerkverlating
- 8 Ambtelijke gebeden [2]
- 10 Het Centraal Bureau Gereformeerde Gemeenten [2]
- 11 Uit vroeger jaren
- 12 Boeknieuws
- 13 Kerknieuws
- 13 Kerkdiensten
- 19 Jeugdrubriek

dat achterligt. Wenen, omdat er tegen een goeddoend God gezondigd is. Niemand kan zó wenen als een kind van God hier op aarde.

O dát wenen vanwege het Godsgemis moeten wij allemaal leren kennen. Als het hier op aarde geleerd mag worden, dan geldt het troostwoord van de Koning: 'Zalig zijn die treuren; want zij zullen vertroost worden.' Maar als wij hier die droefheid naar God níét leren kennen, dan zullen wij straks eeuwig vloekend wenen in vijandschap.

Bittere smart

Gods kinderen leren wenen omdat ze God zijn kwijtgeraakt door hun zonde. Dat veroorzaakt bittere smart. Die smart gaat veel dieper dan verdriet over het gemis van vleselijke betrekkingen. Weet u waarom? Wel, de liefde kán niet missen. Dat geldt in het natuurlijke leven, maar nog veel meer als het gaat over het geestelijke leven. Ze leren het Godonterende karakter van de zonde zien. Nadat Petrus tot driemaal toe vloekend en eedzwerend zijn Meester had verloochend, zag Jezus hem aan en onder die liefdesblik werd hij verbroken. 'En Petrus naar buiten gaande, weende bitterlijk'. Zó gaan Gods kinderen de zonde bewenen, want de Heere vergeeft geen droge zonden. Hij zegt het Zelf: 'Zij zullen komen met geweent'. Nee, onze tranen zijn geen grond voor de schuldvergeving, maar het zal ook niet buiten de tranen omgaan.

Wenen vanwege het Godsgemis, maar Gods kinderen gaan ook wenen van blijdschap. Wenen van blijdschap, als ze horen dat ze nog zalig kunnen worden door een Ander. Wenen van blijdschap als ze die Ander mogen leren kennen. Wenen van verwondering en blijdschap als Christus aan hun ziel geopenbaard wordt. Wat hebben die ballingen geweend toen ze te horen kregen dat ze mochten terugkeren. Het is hun een wonder geworden dat de Heere met hen nog van doen wilde hebben. Ja, ook dán tranen, maar die tranen zijn zoeter dan al de blijdschap van de wereld. Wereldse blijdschap zal eens veranderen in eeuwige droefheid.

Behoren wij al tot de wederkerenden die straks het hemelse Sion mogen binnengaan, om daar eeuwig Gods gunst en gemeenschap te mogen proeven en smaken? Of gevoelen wij ons in Babel nog zo thuis? O, bedenk heden wat tot uw eeuwige vrede is dienende, want het Babel van deze wereld zal eens vallen, maar het Jeruzalem dat boven is, dat blijft tot in der eeuwigheid. Amen.

Leren op de school van Christus [42]

Ralph Venning

Deel III Kinderen

II. HOE DE KINDEREN DE VADER LEREN KENNEN

b) Het heeft God behaagd Zijn vaderlijke liefde te tonen aan diegenen die diep vernederd zijn vanwege hun zonde tegen God. Hun vernedering zou lang geduurd hebben, als Hij Zichzelf niet bekend had gemaakt als hun Vader. De verloren zoon werd gegrepen door het besef dat hij gezondigd had tegen zijn vader en voelde er de verdrietige gevolgen van. Toch snelde de vader hem tegemoet om hem te ontmoeten. Hij viel hem om zijn hals en kuste hem. Zo kende hij de vader en was hij verzekerd van zijn liefde.

c) God betoont doorgaans Zichzelf en Zijn vaderlijke liefde aan diegenen die hongeren naar Zijn Zoon Jezus Christus en Hem krachtig liefhebben. God heeft een welbehagen in Jezus Christus en verklaarde vanuit de hemel dat Hij Zijn geliefde Zoon was. En het behaagt Hem hetzelfde te doen met degenen die Zijn Zoon liefhebben. God wil dat wij de Zoon eren, zoals wij de Vader eren (Joh. 5:23). Welnu, die Mij eert en daarom ook Mijn Zoon eert, die zal Ik ook eren, zegt de Heere. Welke eer zal God aan zulke mensen geven? Ze zullen niet alleen kinderen van God zijn, maar ook kinderen van God genaamd worden, en 'zie, hoe grote liefde' dat is (1 Joh. 3:1).

d) God heeft beloofd dat diegenen die zich zullen afscheiden van de ongelovigen, Hem zullen kennen als Vader (2 Kor. 6:14-16). Hem kennen als Vader geeft ons meer liefde en vreugde dan Hem alleen te kennen als God (2 Kor. 6:16-18, Hebr. 1:5). 'Ga uit het midden van hen en scheidt u af, zegt de Heere, raak niet aan hetgeen onrein is en Ik zal u aannemen', in Mijn gunst en omhelzingen, en Ik zal u tot een Vader zijn. U zult Mijn zonen en dochters zijn en dienovereenkomstig behandeld worden. Om deze reden werd Christus Zelf gezalfd met vreugdeolie boven Zijn medegenoten (Hebr. 1:9). En naarmate de liefde tot de gerechtigheid en de haat tegen de ongerechtigheid Zijn volk aan Hem gelijkvormig maken in de afscheiding van de wereld, naar die mate is het te verwachten dat ze gezalfd worden met vreugdeolie boven hun medegenoten.

e) God geeft doorgaans de bewijzen en verzekering van Zijn liefde aan diegenen die binnenkort grote dingen voor Hem gaan doen of gaan lijden. Hij doet dat als een voorbereiding. Christus Jezus ontving de stem uit de hemel net voordat Hij aan Zijn aardse bediening begon. De apostelen ontvingen de Geest om hen voor te bereiden om grotere dingen te doen dan ze gedaan hadden in Christus' tijd. En Paulus werd zeer vroeg verzekerd van zijn verkiezing, dat God hem innig liefhad, omdat hij zeer spoedig grote dingen zou gaan doen en veel zou moeten lijden (Hand. 9:15-16). In slechts enkele dagen werd hij van een geestelijke zuigeling een kind en van een kind een jongeling, wat maar bij weinigen gebeurt, behalve in situaties als deze.

(wordt vervolgd)

Uit: "Leren op de school van Christus", Ralph Venning (uitg. Brevier).

De pijn van de verantwoordelijkheid

P. Schalk,
Veenendaal

Ga er maar aan staan. Als kerkenraad een besluit nemen in corona-tijd. Dat is eigenlijk een keuze uit onmogelijkheden. Van welke kant je het ook bekijkt, alles komt er tegenop.

Afschalen doet de kerk pijn.

Ons land wordt hard geraakt door de pandemie, net als de kerk in de brede zin van het woord. Volgens Wikipedia kan men met het woord 'kerk' het gebouw bedoelen, of de organisatie. Soms wordt er abstracter over gesproken, namelijk de kerk als instituut of als geloofs-gemeenschap.

De Nederlandse Geloofsbelijdenis, een van de Drie Formulieren van Enigheid, heeft een veel mooiere omschrijving in artikel 27. Daar wordt de Kerk (met een hoofdletter) omschreven als 'een enige katholieke of algemene Kerk, dewelke is een heilige vergadering der ware Christgelovigen'. Om die Kerk draait het ten diepste, ook als het gaat om het afschalen van kerkdiensten. Komt dan de Kerk nog wel tot haar recht? Let wel: deze Kerk is een vergadering, die komt samen.

Samenleving

Natuurlijk, er is ook de verantwoordelijkheid naar de samenleving. Het doet pijn als de samenleving de kerk verwijt dat ze niet goed met de buitenwereld omgaat. Maar dat zou strijden met het liefhebben van de naasten, hoewel de liefde tot God het eerste en grote gebod blijft. Daarnaast is er de verantwoordelijkheid voor de eigen ge-

meenteleden, dan wel voor de kerkgangers. Elke kerkenraad is verheugd als de kerk vol zit. En het is heel bijzonder als de kerk wervend is. (Zijn wij dat ook?) Dan komen er steeds meer mensen naar de kerk. Dáár moet je zijn, want daar werkt de Heere. Vader Smijtegelt zei het heel mooi: 'Als je nat wilt worden, dan moet je in de regen lopen. Wil je bekeerd worden, dan moet je onder het Woord komen'.

Wat een pijn, nu de kerkenraad al vele maanden zijn verantwoordelijkheid moet nemen om in kleinere groepen samen te komen. Dan zit de kerk eigenlijk op slot voor mensen die misschien geïnteresseerd naar binnen willen komen. (Gebeurt dat weleens in onze gemeente?)

Publieke opinie

Er is nog een pijn, namelijk die van het afschalen op basis van een mix van oorzaken. Daar zijn we de afgelopen weken nadrukkelijk bij bepaald. Een publieke rel over de kerk in Staphorst leidde tot scherpe kritiek, en tot een strijd tussen verantwoordelijkheden: wat is de positie van de regering en wat is de positie van de kerk? Die strijd is gevoerd. In eerste instantie als tegenweer tegen de publieke opinie. Vervolgens steeds meer gevoed door de oplo-

pende cijfers van de besmettingen met het vreselijke corona-virus. Dat leidde tot het terugleggen van de verantwoordelijkheid bij de kerken. En dat leidt onvermijdelijk tot de pijn van het blijven beseffen en dragen van verantwoordelijkheid.

Immers, elke afschaling doet pijn. Het ontzeggen van de toegang aan één persoon is al vreselijk. Laat staan dat je als kerkenraad een reeks van beslissingen moet nemen om mogelijk opnieuw terug te gaan naar een kleiner aantal kerkgangers. Dat zijn zeer zware beslissingen, ook omdat iedereen er wel een mening over heeft. De een vindt dat we ons niets van de overheid moeten aantrekken. De ander meent dat het in de betreffende regio nog wel meevalt met besmettingen, zeker vergeleken met de grote steden. Weer een ander vindt het juist onbegrijpelijk dat de kerkenraad niet sneller tot besluiten komt.

Geloofsvertrouwen

En dan de diepste pijn. Een gewetensconflict zelfs. De hoofdvraag blijft: Wat is Gods wil? Hoe gaan we om met de blijvende eis van het vierde gebod, met de oproep vanuit de Bijbel om de onderlinge bijeenkomsten niet na te laten? Hoe gaan we er mee om als we elkaar mogen en moeten voorhouden dat God alle dingen regeert? Als een gemeentelid terecht vraagt of we dan geen geloof hebben in Gods bewarende hand? Als de vraag gesteld wordt wat we dan doen met de geloofsuitspraak 'Die in de schuilplaats des Allerhoogsten is gezeten, die zal vernachten in de schaduw des Almachtigen'?

Juist dan is het van belang om ook te wijzen op onze verantwoordelijkheid zoals de Bijbel daarvan spreekt. In Leviticus leren we dat mensen in quarantaine gingen bij besmettelijke ziekten, of dat ze de bovenlip moesten bewimpelen ofwel een mondkapje moesten gebruiken. De Bijbel legt uit waarom we voorzorgsmaatregelen moeten nemen, denk aan de leuning op het platte dak.

In het Nieuwe Testament worden we opgeroepen om een kalf dat verdrinkt te redden. Dan zal de dreigende ernstige ziekte ons een immense zorg zijn. Maar het zielenheil en de genademiddelen niet minder. En mogen we elkaar moedwillig in gevaar brengen? Allemaal zaken die gewogen moeten worden bij besluiten rond het mogelijk afschalen van aantallen kerkgangers. Zeker nu de cijfers sterk oplopen en de ziekenhuizen onder zware druk staan. Dat besluit wordt genomen door hen die verantwoordelijkheid hebben te dragen. Voor Gods aangezicht.

‘Dan zult gij den tabernakel oprichten, naar zijn wijze die u op den berg getoond is’.

Éxodus 26:30

De heerlijkheid van de tabernakel

De tabernakel is een tent, maar bestaat niet alleen uit gordijnen. Om stevig te kunnen blijven staan, wordt eerst een houten gebouw van berderen of planken gemaakt. Naar de wijze, die de Heere Mozes toonde, komt aan drie kanten van de tabernakel een met goud overtrokken wand van samengevoegde berderen, die op zilveren fundamente rusten.

ds. C.A. van Dieren,
Rijssen

Voor het dak worden vier lagen van grote gordijnen of dekkleden over elkaar gelegd. Het eerste gordijn is gemaakt van fijn getweerd helwit linnen, geborduurd met allerkunstelijkst werk. Daaroverheen komt een gordijn of dekkleed van geitenhaar. Het derde kleed is gemaakt van roodgeverfde ramsvellen en ten slotte is er dan nog een dekkleed van dassenvellen. In de kanttekening hierbij staat ‘tachasvellen’. Waarschijnlijk zijn het huiden van zeehonden of zeekoeien geweest. Het is een zwart kleed dat water- en vuilafstotend is.

Zichtbaar onderwijs

Wat wil de Heere met dit zichtbaar onderwijs zeggen? Met de tabernakel wordt de uitverkoren Kerk van Christus afgebeeld. Van die Kerk staat: ‘Welker Kunstenaar en

Bouwmeester God is! God heeft Zich een gemeente van eeuwigheid naar Zijn vastgemaakt bestek uitgedacht. De berderen of planken van de tabernakel zijn allemaal gelijk. Elke plank is met goud bekleed. Dat is het genadewerk van God in elk van Zijn kinderen. Ze worden allen op het onwankelbare fundament van Christus’ arbeid gezet. Om van de berderen één geheel te maken, worden ze aan elkaar verbonden. Dat ziet erop dat de leden van de Kerk door de band van liefde en geloof aan elkaar verbonden zijn tot één lichaam. Al die berderen vormen één tabernakel. Het is ‘één heilige, algemene Christelijke Kerk’. Wat is het tegen Gods Woord, als de berderen zo uit elkaar liggen!

Reinheid en heiligheid

De hele tabernakel wordt overdekt met

gordijnen of kleden. Kan de Kerk zelf een kleedje weven? Nee, Christus dekt Zijn gehele Kerk onder Zijn rode bloedgerechtigheid, Zijn witte en volmaakte reinheid en heiligheid. ‘Mijn Liefste is blank en rood’. Het buitenste kleed is zwart. Dat is het oude bestaan, de oude mens der zonde die op aarde nooit bekeerd en vernieuwd wordt. De bruid uit het Hooglied zegt: Ik ben zwart’. Ze spreekt echter ook over het eeuwige wonder dat God naar haar heeft omgezien: ‘Doch lieflijk’. De heerlijke gaven van de Heilige Geest draagt ze inwendig. Dat zijn de Goddelijke borduurselen.

Aan één kant van de tabernakel, aan de oostzijde, is een deur, een toegang van de voorhof naar het heilige. Wie voor die deur staat, ziet niets van de onaantrekkelijke zwarte kleden. Zo mocht Gods Geest ons eens tot die deur brengen. Dan zien we de heerlijkheid van Gods volk, Zijn gemeente. Daar is alles louter genade. Op die plaats ziet een overtuigde zondaar wat hij mist. Wat wordt hij ongelukkig en wat acht hij die gemeente Gods achter de deur gelukkig. Maar de Heere trekt met koorden van liefde.

Weet u wat die deur is? Dat is de enge poort, die tot het leven leidt. Het is de deur van de waarachtige wedergeboorte. Ook heden roept Christus u toe: ‘Ik ben de Deur; indien iemand door Mij ingaat, die zal behouden worden!’

Vragen

1. Wat is het zichtbare onderwijs van de tabernakel?
2. Waarin bestaat de eenheid van de ‘ene heilige algemene Kerk’?
3. Wanneer zijn in het geestelijke leven de zwarte kleden niet te zien? Wat betekent dat?

Pastorale zorg bij kerkverlating

Pastoraat is naar en met Gods Woord geestelijk leiding geven aan de kudde. Het Bijbelse uitgangspunt voor het pastoraat (de zorg over de kudde), staat onder meer in Ezechiël 34.

v. A.

In dit grondleggende hoofdstuk van Ezechiël lezen we dat de zieke, de zwakke en zeker de dwalende schapen niet vergeten mogen worden. Wee, als dat nagelaten wordt! Dan zullen de schapen verstrooid worden. Pastorale ontrouw is de Heere een gruwel, maar ondanks deze ontrouw belooft Hij Zijn zorg over de kudde in de verheerlijking van de enige goede Herder. Hij zal en kan weiden zoals het hoort, te eten geven zoals ze nodig hebben. Daarom draagt Hij mensen, zoals Petrus, op om Zijn lammeren te weiden en Zijn schapen te hoeden (Joh. 21:15-17). Want er is zo'n verschil tussen de schapen: kleinvee en bokken, zwakken en sterken. De Heere neemt het bijzonder op voor de zwakken, die door de sterke bokken en rammen verdrongen en verstoten dreigen te worden. Zijn zorg is vooral gericht op afgedwaalden en verlorenen. Hiermee zitten we midden in ons onderwerp: pastorale zorg bij kerkverlating.

Begripsbepaling

Wie zijn kerkverlaters? Je kunt de kerk verlaten en je nergens

Je kunt de kerk verlaten en je nergens meer bij aansluiten. Er zijn ook kerkverlaters die 'slechts' van kerk veranderen.

meer bij aansluiten, met een gedoopt voorhoofd als heiden verder leven. Deze afgedwaalden bedoelen we allereerst. Maar er zijn ook kerkverlaters die 'slechts' van kerk veranderen. Daar ligt natuurlijk nogal wat verschil in. Je kunt van kerk veranderen door bijvoorbeeld een huwelijk, doordat je samen tot een eenduidige keuze moet komen. Hopelijk blijft die keuze dan beperkt tot de smalle gereformeerde gezindte, tot kringen waarmee kerkelijk en geestelijk herkenning is. Het is van belang om niet van je principiële wortels te vervreemden.

Het is niet eenvoudig om hier precies een grens te trekken. Kerkverandering komt ook voor zónder fundamentele noodzaak. De oorzaak is helaas nogal eens: het zoeken van ruimte in leer en leven. Dan is er wél sprake van verlating van de fundamenten van de (kerkelijke) opvoeding. Dit wordt gezegd zonder kerkistisch te willen zijn. Maar het blijkt nu eenmaal in de praktijk dat kerkverandering in de loop van enkele jaren vaak leidt tot verdere vervreemding en nog meer afstand nemen. Om maar te zwijgen over het droeve feit dat er nogal eens gespuugd wordt in de bron waaruit men vroeger dronk. Het begrip 'kerkverlating' is dus niet zo gemakkelijk te omschrijven. Ook niet de gevolgen daarvan voor het eigen innerlijk en voor het eigen nageslacht. Kerkverlating staat onder de ernstige dreiging bij het tweede gebod. Er is immers sprake van verbondstrouw, maar ook van verbondswraak, van de Verbondsgod, 'Die barmhartigheid doet aan duizenden...' en 'Die de misdaad der vaderen bezoek aan de kinderen'. Het ene moet net zo goed gezegd worden als het andere. De verbondszegen bij het liefhebben van God en Zijn geboden, tot in duizend geslachten. En de verbondswraak over eigenwillige godsdienst, die doorwerkt in het gezin en in de generaties. Eigenwillige wegen gaan is 'misdadig' voor eigen zaligheid en nageslacht volgens Gods eigen woorden in het tweede gebod.

Vervreemding delen

Aan kerkverlating gaat een korter of langer proces van vervreemding vooraf. Dat onttrekt zich aanvankelijk aan de waarneming van derden, dus ook van de ambtsdragers. Bij het opgroeien ontwikkelt een kind zich in allerlei opzichten, ook met

betrekking tot de band met de kerk en het Woord. Een graadmeter in dit proces is bijvoorbeeld het buigen van de knieën in de stilte van de slaapkamer. Het luisteren naar de Schriftlezing in de gezinskring, de betrokkenheid tijdens de eredienst en bij de catechisatie. Dat laatste kan een vroeg signaal zijn dat zichtbaar wordt. Een signaal dat moet worden (h)erkend.

Niemand spreekt graag negatief over het eigen kind, of zal graag het eigen kind naar de buitenwacht toe afvallen. Maar je valt je kind niet af als je dit proces van vervreemding (tijdig!) met een ambtsdrager deelt. Als ambtsdrager kun je niet alles weten. Soms word je wel erg laat erbij betrokken.

Het kan helaas ook zijn dat de ambtsdrager stuit op een muur van gebrek aan medewerking van de ouders. Je kind innerlijk van de waarheid zien weggroeiën en daar in vertrouwen mee naar buiten komen, dat zijn twee zaken. De ouderzorg delen met de ambtsdragers wil niet zeggen dat zij het kunnen oplossen. Maar het kan misschien wel opluchten. Vandaar de oproep om dit ingewikkelde proces eerlijk met een ambtsdrager te delen.

Opvoeden is zo'n kwetsbaar iets. Het is net als met preken. Wanneer je op zondagavond terugziet op de dag, dan kun je nooit zeggen dat je het goed gedaan hebt. Wel mag je zeggen dat de Heere goed geweest is. Zo is het ook met onze opvoeding: we kunnen nooit zeggen dat we het goed gedaan hebben. Maar weet de hemel van onze worsteling en van onze bedoelingen sinds de geboorte (of al eerder) en sinds de doop van ons kind? Of ligt hier misschien al een probleem?

Een ouder is kwetsbaar als het om zijn kinderen gaat. Maar dit geldt een ambtsdrager evenzeer! Laten we dan toch maar ons tekort en onze schuld samen delen, voor Gods aangezicht. Laten we vanuit verschillende invalshoeken en levenservaring elkaar tot een hand en een voet zijn, roepend om Gods bijstand. Bijstand die de Heere de gehuwden altijd wil geven, ook wanneer we die allerminst kunnen en durven verwachten. Omdat het zo verzondigd ligt, omdat het zo uitzichtloos is.

Zulke tranen

Hier liggen lessen in de levensgang van de moeder van Augustinus, Monica. Ze had

We kunnen nooit zeggen dat we het goed gedaan hebben. Maar weet de hemel van onze worsteling en van onze bedoelingen sinds de geboorte (of al eerder) en sinds de doop van ons kind? Of ligt hier misschien al een probleem?

geen steun te verwachten van haar eigen (heidense!) man. Voor de godsdienstige opvoeding stond ze er alleen voor. Haar jongen was zeer begaafd en... zeer afkerig. De tijd had ze ook niet mee. Vanbinnen en vanbuiten had deze moeder dus álles tegen. Er was nog één adres: naar Boven. Dat is een adres dat nooit teleurstelt. Waar anders heen met haar bloedeigen jongen dan naar God alleen?

Er bleven slechts tranen en gebeden over. Gedurende geruime tijd zag Monica in de levenspraktijk van haar kind alleen maar het tegendeel van wat ze hoopte en bad. 'Het gaat niet goed. Het komt nooit goed'. En u weet wat er ambtelijk tegen haar in haar moedernood gezegd werd: 'Een kind van zulke tranen kan niet verloren gaan'. Deze God is nog precies Dezelfde! Voor Zijn opzoekende genade zijn er geen hopeloze gevallen. Laten we dan maar wanhopen aan de tijdgeest, aan onze verdiensten en mogelijkheden, maar niet aan deze God van Monica, Die nog steeds wonderen doet. Daarom heeft Hij Ezechiël laten opschrijven dat Hij het verlorene en weggedrevene zoekt.

Waarheid en vrede liefhebben

Er is nog een aspect dat we in de beperking van dit artikel willen noemen. Voor een ouder is het zo moeilijk om hier de juiste weg te gaan. Als je kind de kerk verlaat, is je liefde voor dat kind niets minder, ook al wordt die liefde misschien beproefd. Je zou de levenskeus van je kind zo graag wezenlijk anders zien. Zijn of haar levensgang geeft je zoveel verdriet. Ja toch? Er zijn zaken waar je nooit aan went. En het is en blijft je kind, waar je met alle vezels van je bestaan aan verbonden bent. En toch groeit er - zonder dat je dat wilt - iets tussen. Er dreigt een afstand die je niet wenst. Het is net of je klem zit tussen principe en

praktijk. Dat verscheurt een ouderhart. We lezen in Zacharia 8:19: 'Hebt dan de waarheid en de vrede lief. Laat dat onze leidraad mogen zijn, in het voortdurende gebed om wijsheid wat dit concreet betekent. Let op de volgorde: de waarheid staat voorop en de vrede volgt daarna. Het gaat niet om vrede ten koste van de waarheid; evenmin om waarheid ten koste van de vrede.

Wat bedoelen we daarmee? Er zijn ouders die - hoe begrijpelijk ook - alleen maar op de vrede letten. Verder wordt er niet (meer) gesproken. Ook komt het voor dat ouders kerkverlating niet eens als een probleem ervaren, dat ze met hun kinderen meepraten en meegaan in opvattingen en levenswandel. Ze willen zo graag de gunst van de kinderen houden, maar verliezen daardoor de waarheid en de gunst van God. Zulke ouders proberen theologisch en kerkelijk mee te ontwikkelen met de kinderen. Om toch maar vooral eigentijds te blijven. Wat een arm portie!

Laat dus de waarheid die in het geding is, gecommuniceerd worden. Spreek er met elkaar over, mondeling of schriftelijk, tijd en wijze wetend. Maar laat blijken hoe deze zaken op de bodem van het ouderhart liggen. Dan wordt vanuit dit bewogen ouderhart ook duidelijk dat je je kind nooit kwijt wilt!

Ogen die ver zien

Mogen we afsluiten met de ogen vanuit het Vaderhuis, gericht op weglopers. Die ogen reiken heel ver. Die ogen zien oudste zonen die bekeerd moeten worden van hun braafheid, die zien ook naar de varkensbak waar jongste zonen bekeerd moeten worden van hun slechtheid. Die ogen zien uit naar bekering van eigengerechtigheid en naar bekering van ongerechtigheid. Wanhoop nooit aan deze 'vriendelijk' ogen van eeuwigheid!

'Broeders, het is tijd'

Het consistoriegebed wordt gedaan namens de kerkenraad.

'Broeders, het is tijd'. Terwijl in de kerkzaal de organist zijn orgelspel afsluit met een laatste koraal, gaan in de consistoriekamer alle ambtsdragers staan. De ouderling van dienst gaat voor in het consistoriegebed.

J. van 't Hul,
Lieren

Het consistoriegebed (ook wel genoemd: 'het gebed in de consistorie vóór de dienst') is onmisbaar voor een gezegend en stichtelijk verloop van de eredienst. Zonder de hulp van de Heere kunnen kleine mensen niets doen, kan de voorganger niet de volle raad Gods verkondigen, is hij niet bij machte om Gods heilige Naam aan te roepen in het openbare gebed en heeft de gemeente geen luisterend oor noch een opmerkzaam hart.

Dat wil nog niet zeggen dat het consistoriegebed oude papieren heeft. Voetius, die uitvoerig de kerkelijke gebeden heeft behandeld, noemt het consistoriegebed in elk geval niet. Velen menen dat het is ontstaan in de tijd van de Afscheiding, toen men altijd vrezen moest dat de godsdienstoefening door de burgemeester met zijn makkers 'uit malkanderen' gedreven zou worden. Zeker toen was het nodig om vooraf de Heere te vragen of de samenkomst met orde en met stichting mocht verlopen, tot eer van God drie-enig.

Open zijn mond

Het consistoriegebed wordt gedaan namens de gehele kerkenraad. De dienstdoende ouderling is dus de mond van de

kerkenraad. Wat beoogt de kerkenraad ermee?

Achter in ons psalmboek staat, als eerste thema in het hoofdstuk 'De Liturgie', een overdenking van het 'Gebed des zondags vóór de predikatie'. Deze verhandeling valt in drie delen uiteen: als eerste is er een innige bekentenis dat, als God met ons in het gericht zou treden, wij de eeuwige dood verdiend hebben. Wij zijn God wel tienduizend talenten schuldig, maar hebben niets om te betalen en zijn niet waardig om onze gebeden voor God uit te spreken.

Het tweede deel begint met: nochtans. In dit Goddelijke 'nochtans' roepen we God van harte aan 'in het vertrouwen op onze Middelaar Jezus Christus, Die het Lam Gods is', in het uitzien of Hij onze harten van alle hardnekkigheid wil reinigen. Het derde deel gaat over de kern: Open de mond van Uw dienaar en vervul die met wijsheid en kennis, opdat Hij het Woord zuiver en vrijmoedig zou mogen verkondigen. Maak het hart van de hoorders bereid, opdat zij de boodschap mogen verstaan en bewaren in het hart, zoals Maria.

In het consistoriegebed is dus geen plaats voor de noden van land en volk, kerk, school en staat, de oorlog in het Midden-Oosten en geruchten van oorlogen

elders, evenmin voor de huidige coronacrisis of de zorgen van zieken, bejaarden en rouwdragenden, want dat behoort allemaal tot het openbare kanselgebed. Dáár worden al deze noden in het midden van de gemeente voor Gods aanzicht neergelegd.

Met eerbied en kort

Hoe lang duurt een consistoriegebed? Ook hier geldt: wie zou in zo'n tere zaak als het gebed een medebroeder iets willen voorschrijven? Wat er wel over mag worden opgemerkt is dit: het consistoriegebed dient stichtelijk en met eerbied te geschieden, en dat mag kort en sober. Het moet wel voorgekomen zijn dat de gemeente zich minuten lang zat af te vragen wat er toch in de consistorie gebeurd zou zijn. Het was al lang tijd, maar de broeders kwamen maar niet voor de dag. De ouderling van dienst had kennelijk zoveel water onder het schip gekregen dat zijn gebed zich uitstreckte tot na aanvangstijd. De hele heilsorde kwam aan bod. God wil echter dat alle dingen met orde geschieden, ook deze dingen.

Er doen talloze verhalen de ronde dat de dienaar van het Goddelijk Woord zich tijdens een consistoriegebed geroepen voelde om het gebed van de dienstdoende ouderling af te breken, bijvoorbeeld door eenvoudig te zeggen: 'Amen, broeder, het is tijd'. Maar, alle dingen zijn niet oorbaar en alle dingen stichten niet. In het algemeen zal het wel waar zijn dat er in het verborgene te kort en in het openbaar te lang gebeden wordt.

Als Aäron en Hur

Wie is tot deze dingen bekwaam? Welke broeder weet, ook in de consistoriekamer vaak in vrees en beven, met eenvoud te bidden zoals het behoort, en bedeesd en ootmoedig te vragen om een zegen over het Woord dat gesproken zal worden? De God der genade en der gebeden mocht maar willen geven dat de ouderling van dienst zou zijn als een Aäron of een Hur, die de armen van de dienaar mocht ondersteunen, waarop God de overwinning gaf. En tot slot mogen we als ouderlingen van dienst met Guido Gezelle állen wel vragen: 'Ach, leer mij arme dwaas, hoe dat ik bidden moet'.

(wordt vervolgd)

Dit is het tweede deel in een serie over ambtelijke gebeden. Volgende week deel 3: Het gebed onderaan de kansel.

Op weg naar dankdag

De drenkeling gered

Tijdens de voorbereiding van een catechismuspreek over Zondag 32 stuitte ik pas op iets wat me enige tijd heeft beziggehouden. Vanwege het gemeenschappelijk en actuele belang heb ik daarover wat gedachten aan het papier toevertrouwd. Zeker ook met het oog op de naderende dankdag.

ds. H. Hofman,
Kalamazoo (VS)

Wat mij bezighield vond ik in de catechismusverklaring van de hervormde predikant wijlen ds. J. van Sliedregt. Het betreft de uitleg van het stuk der dankbaarheid in het leven van de genade. Helaas beschouwen velen dit stuk als een soort tegenprestatie voor bewezen genade. Zo gaat de verlost mens aan de slag in dankbaarheid en goede werken. Anderen denken dat het stuk der dankbaarheid minder belangrijk is, of zelfs ondergeschikt is aan de kennis van de ellende en de verlossing. Als de kennis der ellende maar grondig is en als er maar iets van de verlossing gezien is, dan zit het wel goed. Beide uitersten zijn onbijbels en druisen in tegen Schrift en belijdenis. Het stuk der dankbaarheid is namelijk onmisbaar. Indringend wijst de hervormde 'oudvader' van de vorige eeuw op het belang van de gezindheid van het hart en het toegekeerd zijn van het hart naar Hem Die redt. Het volgende voorbeeld gebruikt ds. Van Sliedregt als illustratie.

Onverdiend gered

'Denk aan een drenkeling. Eén kan slechts redden. Maar die man is een vader, wiens kind door die drenkeling is vermoord. De drenkeling gevoelt dat die man niet verplicht is zijn leven voor hem te wagen, en verwacht het ook niet. En als nu die man toch redt, dan wordt het hart beschaamd en verslagen, en vol liefde en hoogachting toegekeerd naar die man, en vervolgens de mond geopend om hem te prijzen, en straks zal dat ook gedaan worden om dankbaarheid te bewijzen.'

Geliefde lezer, mag ik een paar zaken aanstippen? Allereerst moet ik toegeven dat ik bovenstaand citaat een paar keer heb moeten lezen om de diepgang erin te ontdekken. Dat veranderde toen ik zag dat ik(!) die drenkeling ben! En dat God die Vader is, Die nu niets verplicht is aan deze drenkeling.

Wat een stuk is deze beleving toch steeds weer opnieuw in het leven van de genade! God is niets aan een zondaar verplicht.

Waarom niet? Zijn we daar al achter gekomen? Hebben we er misschien recht op om gered te worden? Ik weet het: het citaat is niet volmaakt en het is ook geen Bijbeltekst. Toch bleef het bij mij hangen: '...die drenkeling wordt gered.'

Iemand vermoorden is onbeschrijflijk vreselijk. Maar nu is de Zoon van de Vader vermoord! Ik ben bang dat we op dit punt zonder ontdekkende en zaligmakende genade grenzeloos oppervlakkig blijven. Jezus is gestorven, Christus is gekruisigd, de Zoon is omgebracht. We weten het allemaal zo goed en we lezen er zo gemakkelijk overheen. Maar op dit punt moet een mens toch echt overboord, want als de mens het hier niet voor God verliest, verliezen we het nergens en nooit.

De drenkeling wordt gered. Want die man redt, gewillig en gaarne! Geheel onverdiend en onverwacht, want zo'n drenkeling durft er toch niet meer op te rekenen gered te worden? Ja, zo gaat dat. De hand gaat op de mond en toch gaan we schreeuwen om hulp.

Een verslagen hart

Velen zullen tegenwerpen dat het Evangelie, het aanbod, en de beloften het recht van toegang schenken. Dat is allemaal waar, maar we willen hier wel bij aantekenen dat er ook een weg is waarlangs de Heilige Geest geestelijke drenkelingen (die tevens moordenaars zijn) leidt.

Dat komt in het gebruikte voorbeeld zo helder naar voren. Dat is de gang die overblijft, de gang van een gebroken geest en een gebroken en verslagen hart (Ps. 51:19).

Dan heeft die Vader geen lust tot offerande, anders zou ik het Hem geven. Dan wordt dankbaarheid geen grond, maar wel vrucht. Dan gebeuren er twee dingen. Allereerst hoeft ik de dankbaarheid er zelf niet bij te maken of te geven. Zo legt de Catechismus dat ook uit in Zondag 32: '...ons ook door Zijn Heiligen Geest tot Zijn evenbeeld vernieuwt'. Dat doet Gods Kerk niet zélf. Dat doet God, net zoals Hij ervoor zorgt dat de drenkeling de eerste twee stukken leert en leert beleven.

En in de tweede plaats blijft er in de heiligmaking niet anders over dan een ellendige zondaar, die in zichzelf nooit verder komt dan een vuile wanbedrijver, maar die door onverdiende genade wordt gered. Dan zijn er verder geen woorden meer nodig dan de woorden die we in de Schrift zelf tegenkomen. Dan gaat de Christus der Schriften het ons vóórzeggen door Zijn Geest.

Probeer hier in voorbereiding op de dankdag alvast eens over na te denken.

De drenkeling verdient het niet om gered te worden.

Het Evangelie voor Israël

In het Centraal Bureau Gereformeerde Gemeenten aan de Houttuinlaan te Woerden bevinden zich ook de werkruimten van het deputaatschap voor Israël, voor evangelieverkondiging en diaconale hulpverlening. Enkele vragen over dit kerkelijk werk aan J.J. de Jong, algemeen secretaris.

J. van 't Hul,
Lieren

Wat is: het deputaatschap voor Israël? En hoeveel 'Israël-mensen' werken er aan de Houttuinlaan?

'Het deputaatschap voor Israël is in 1995 ingesteld door de Generale Synode van onze gemeenten. Het doel was en is om namens onze gemeenten het Evangelie te brengen aan het Joodse volk, hen diaconaal te steunen, liefde te wekken voor het Joodse volk en antisemitisme te bestrijden. In de afgelopen 25 jaar heeft het deputaatschap een plaats gekregen in de gemeenten. Veel hulp mocht gegeven worden, vooral onder Joden die de Heere Jezus als Zaligmaker erkennen, de Messiasbelijdende Joden. Het Evangelie is gebracht in Woord en daad. Daarbij is ook veel lectuur verspreid. Als vrucht op het werk mocht in Nazareth een kleine gemeente ontstaan, waaraan ds. M.L. Dekker verbonden is. Naast Israël is ook Oost-Europa een belangrijk werkgebied. In het CBGG werken momenteel vier mensen voor het deputaatschap, twee fulltime en twee parttime.'

Door wie is het deputaatschap opgericht?

'Mannen van het eerste uur waren ds. C.J. Meeuse, ds. C. Sonneveld, ds. P. van Ruitenburch, evangelist Joh. Witte en G. Roos. In opdracht van de Generale Synode van 1992 schreven ds. Meeuse, ds. Sonneveld en Roos het rapport "Onderzoek naar de roeping van de kerk voor Evangelieverkondiging aan Israël". Dit leidde tot de instelling van de commissie Israël in 1993 (als sectie van het deputaatschap voor de Zending) en van het deputaatschap voor Israël in 1995. Het mandaat en de bemanning werden vastgesteld op de vervolgzitting van de synode in januari 1996.'

Op welke manier is het deputaatschap voor Israël dienstbaar aan ons kerkelijk leven, en vooral ook breder: aan het Koninkrijk van God?

'Het deputaatschap vervult zijn taak namens de gemeenten en wordt ook door de gemeenten gedragen. Dit blijkt onder meer uit de grote belangstelling voor landelijke activiteiten als de Israëldag, de vrouwenochtend en themadagen. Op basis van Gods Woord, en dan met name Romeinen 9 tot en met 11, verwachten wij een toekomstige bekering van het Joodse volk. Paulus schrijft dat de bekering van het Joodse volk grote gevolgen zal heb-

ben voor de Kerk wereldwijd (Rom. 11:12, 15). Augustinus riep op het Joodse volk niet ten onder te brengen. Kennelijk was dat in zijn tijd al nodig. De Joden moesten aan het einde der tijden nog tot bekering komen. Pas dan kon de wederkomst plaatsvinden. Het werk onder het Joodse volk is dus van groot belang voor de komst van het Koninkrijk Gods!

Welke functie vervult u zelf en sinds wanneer?

'Sinds 1 januari 2000 ben ik algemeen secretaris van het deputaatschap. Dat betekent dat ik namens de deputaten het beleidsvoorbereidend en beleidsuitvoerend werk doe. Daarmee sta je midden in het kerkelijk leven. Dat is een grote verwaardiging. Voorheen werkte ik bij de JBGG. De jaren die ik bij de jeugdbond werkte, waren een goede voorbereiding. Het werk voor Israël is veeleisend en veelomvattend. Gelukkig is er grote eensgezindheid in het deputaatschap. Ook de deputaten besteden veel tijd aan het werk. Dat verwondert me weleens, gezien hun drukke agenda's. Maar we mogen ook zeggen dat we er in dit werk veel voor terug krijgen. Er vinden goede ontmoetingen plaats. We mogen het werk van de Heere zien in de levens van mensen. De voortgang en uitbreiding van het werk zijn bemoedigend en motiverend. Het maakt weleens klein als je ziet dat je daarbij ingeschakeld mag worden.'

Hoe lopen de communicatielijnen, zowel met de gemeenten als met de classis, de Particuliere en de Generale Synode?

'Met onze gemeenten wordt gecommuniceerd door de Israëlbode die vijfmaal per jaar verschijnt, door de landelijke bijeenkomsten en door de contacten met de donateurs. Er zijn geen directe lijnen naar classis of Particuliere Synode. Het deputaatschap valt direct onder verantwoordelijkheid van de Generale Synode. Die komt om de drie jaar bijeen en dan doen we aan haar verslag. Dat verslag wordt tijdens de synodale vergadering besproken, waarna het mandaat weer voor drie jaar wordt verlengd.'

www.dep-israel.nl

J.J. de Jong, algemeen secretaris, en J.M. Schot, lectrer van het deputaatschap voor Israël.

Dit is het tweede deel in een serie artikelen over de werkers op het Centraal Bureau Gereformeerde Gemeenten te Woerden. Volgende week deel 3.

Goud en zilver en het vee op duizend bergen

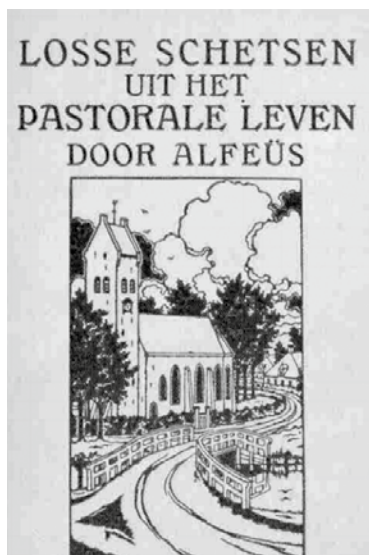
‘Kort voor zijn sterven heb ik hem zelf nog zijn bekering en roeping tot het leraarsambt horen meedelen. Je kon daar goed naar luisteren, hij was een bekeerde man’. Dat zei ds. F. Mallan over de gereformeerde ds. J.D. van der Velden.

A. Bel,
Vlaardingen

In 1886 verlieten onder leiding van Abraham Kuyper velen de Nederlandse Hervormde Kerk. Deze beweging wordt de Doleantie genoemd. Kuyper zou met zijn opvattingen over onder meer de veronderstelde wedergeboorte een koers gaan varen die niet in overstemming was met de gereformeerde leer. Maar in het begin was dit niet zo zeer zichtbaar. Zelfs diverse Ledeboerianen voelden zich tot de Doleantie aangetrokken. In 1892 verenigde de ‘Nederduitsch Gereformeerde Kerk’, zo luidde tot 1892 de naam van het dolerend kerkgenootschap, zich met de Afscheidenen, en toen werd de naam van het verenigd kerkverband ‘Gereformeerde Kerken in Nederland’. Ds. J.D. van der Velden (1859-1947) werd in 1887 predikant van de dolerende gemeente in Buitenpost (Friesland). Ds. Mallan (zijn moeder was op zeventienjarige leeftijd onder de prediking van ds. Van der Velden tot verandering gekomen) schreef over hem: ‘Hij droeg diepe smart over het grote verval binnen zijn kerkverband, maar hij is tot zijn dood toe deze kerk trouw gebleven’.

Alfeüs

Ds. Van der Velden heeft in 1924 een boek geschreven waarin hij vertelt over zijn pastorale ervaringen. “Losse schetsen uit het pastorale leven” luidt de titel. Hij schreef het onder het pseudoniem Alfeüs. ‘Leidsman’ betekent dat. ‘Waar het steeds mijn levenskeus was om als dienaar des Woords een ‘leidsman’ te mogen zijn voor jong en oud, viel mijn oog op de Griekse naam ‘Alfeüs’.

Ds. Van der Velden heeft in 1924 een boek geschreven waarin hij vertelt over zijn pastorale ervaringen. “Losse schetsen uit het pastorale leven” luidt de titel.

Aan het eind van het boek schreef ds. Van der Velden over de omgang met eenvoudige mensen. ‘De omgang met eenvoudigen heeft dikwijls het hart van de dienaar verkwikt. Ik denk aan die broeder der gemeente, die naar de wereld een arm en kommervol leven leidde, maar die zich zo in zijn God beroemen kon. Hij had een

groot gezin en een karig bestaan. Daarbij was hij zelf ziekelijk.

Op zekere keer was zijn gemoed vol. Ik bemerkte dat er iets bijzonders was. En ja, daar moest hij vertellen hoe wonderlijk de Heere zich voor hem een Hoorder van het gebed had getoond. Het was op een zaterdagmorgen. Er was aan alles gebrek. Toen had hij zich op de knieën geworpen en de Heere alles kinderlijk verteld. Nauwelijks had hij ‘amen’ gezegd of daar kwam zijn trouwe God hem voor met de betuiging uit Zijn Woord: ‘Goud en zilver zijn Mijne, ook het vee op duizend bergen’. Laat mij hier even bij opmerken dat onze vriend hier twee verschillende uitspraken der Schrift bij elkander gevoegd zag. In Haggai 2:9 lezen wij namelijk: ‘Mijne is het zilver en Mijne is het goud, spreekt de HEERE der heerscharen’, en in Psalm 50:10 staat: ‘Want al het gedierte des wouds is Mijne, de beesten op duizend bergen’. Meestal worden ze in één adem genoemd.

In zijn eenvoud had onze broeder de Heere gedankt voor dit antwoord op zijn gebed. Het werd middag, zo vertelde hij. Daar komt iemand binnen en na een kort gesprek drukt hij hem een rijksdaalder in de hand. Dat was het zilver.

Enige ogenblikken daarna gaat de oude deur van het versleten winkelhuis open en een onbekende geeft hem een envelop. Tot zijn grote verwondering zat er - in papier gewikkeld - een gouden tienguldenstuk in. Dat was dus het goud.

En nog geen uur daarna wordt hem een prachtig stuk vlees thuisbezorgd, waarvan de gever niet mocht worden genoemd. Dat was dus van het vee.

Bemoedigd

‘Ziet u, dominee’, zei hij met tranen in de ogen, ‘hoe goed God is en hoe Hij precies Zijn Woord heeft vervuld? Goud en zilver en ook het vee behoort Hem toe. Uit Zijn milde hand heeft Hij mij het alle drie op één middag gezonden’. En we hebben samen de Heere gedankt.

Zoo word je in je ambtelijk leven bemoedigd en gesterkt. Altijd trok dat eenvoudige aan, zo ook in dit verhaal van Gods trouw. Dat was nu geen verzonnen vroom vertelseltje, zoals je die wel gedurig te lezen krijgt, het was werkelijkheid, het was doorleefd. Steeds zie je als dienaar des Woords in de praktijk de uitspraak van de Heilige Schrift bevestigd: ‘Maar den nederigen geeft Hij genade’, en bewaarheid wat eens een beproefde christin zei: ‘Boven iedere bladzijde van mijn levensboek schrijf ik: God is krachtiglijk bevonden een Hulp in benauwdheden.’

Boekennieuws

Een begeerlijke rijkdom

"Een begeerlijke rijkdom" (Bijbels dagboek), ds. W.C. Lamain; uitg. De Banier; € 19,95.

Wie ds. W.C. Lamain heeft horen preken, is hem niet vergeten. Zijn ernst en sonore en zware stem, de afgeladen kerken die hij trok, wanneer hij vanuit overzee eens wat beurtjes kwam doen in het oude vaderland. Velen weten het nog. Uitgeverij De Banier brengt een Bijbels dagboek van ds. Lamain op de markt: "Een begeerlijke rijkdom". Het boek begint op 1 januari met een overdenking van Psalm 93:1a: 'De HEERE regeert'. De oude pastor mijmert over het oude jaar met al zijn wederwaardigheden, 'vreugde en verdriet, maar ook met schuld en zonde'. Wat voorbij is, komt niet meer terug, 'dan alleen in de dag der eeuwigheid'. Het was donker op aarde geworden (in zijn tijd al!). Ds. Lamain zag veel zot geklap en ijdel vermaak, zelfvoldaanheid en harde harten. 'En toch... hoe nachtelijk donker het is vanwege onze zonde en schuld, er zal tot aan het einde van de wereld een overblijfsel zijn naar de verkiezing der genade! Daar zullen wij niet voor zorgen, maar daar zorgt God Zelf voor naar Zijn eeuwige raad en naar Zijn voornemen. De HEERE regeert'. Het dagboek sluit het jaar af met een meditatie over Openbaring 22:20a: 'Die deze dingen getuigt, zegt: Ja, Ik kom haastelijk!'. 'Dat God ons eens aan een eind bracht met onszelf. Dan zullen wij leren dat Christus de Alpha en de Omega is, de Eerste en de Laatste. Als we aan een eind gebracht worden met onszelf, willen we niet meer naar het begin terug'.

Tussen 1 januari en 31 december wordt van dag tot dag voortgemijmerd over de gangen van Gods Kerk, de macht van de driehoofdige vijand, de twistingen van Gods Geest, het Goddelijk recht waaraan moet worden voldaan en over een volk dat met zichzelf niet meer blij kan zijn, maar dat alles vindt in Hem, Die reinigt en heiligt en van de smet der zonde wast in Zijn dierbaar bloed.

Meestal heeft ds. Lamain wel een woordje voor tobbers en zuchters, voor 'bedrukte en uitziende zielen', die moeten wanhopen aan zichzelf, 'opdat Christus door het geloof in hun harten wone, om daar ten onder te brengen alles wat zich in hen verheft tegen de weg van vrije genade'. Dit is een prachtig dagboek! Ds. Lamain zou het zelf benoemen als 'een handvol geitenhaar'.

J. van 't Hul, Lieren

Van Jozua tot Samuël

"Van Jozua tot Samuël" (Bijbels dagboek), J. Boeder; uitg. Om Sions Wil; € 18,50.

Dit Bijbels dagboek behandelt de geschiedenissen van Jozua, van de richters en van Samuël, de laatste richter. Ouderling Boeder uit Krimpen aan den IJssel heeft bij het schrijven als doelgroepen voor ogen gehad gezinnen, alleenstaanden en ouderen. Het dagboek behandelt enkel minder bekende gedeelten van de Heilige Schrift; met name het boek Richteren is vaak wat onderbelicht gebleven. Over hoofdstukken als Richteren 9 en de laatste gedeelten van het Richterenboek wordt maar zelden gepreekt. Vooral een hoofdstuk als Richteren 19 bepaalt ons bij de ontzettende zedelijke verwording die zich in die dagen van het volk Israël had meester gemaakt. De auteur heeft een aangename trant van schrijven: eenvoudig, voor kinderen en jongeren heel geschikt, met niet te lange zinnen. Hij heeft grondig werk gemaakt van de uitlegkundige vragen waarvoor deze Bijbelboeken ons stellen. Een moeilijk punt in de verklaring van het boek Richteren is altijd het offer van Jefta's dochter. De schrijver wijst – terecht – de door sommigen verdedigde gedachte af dat Jefta zijn kind letterlijk zou hebben geofferd. Over de vraag of Jefta bij zijn gelofte iets heeft beloofd waarvan hij de uitkomst niet had doordacht (zie bij 7 augustus) kan men verschillend oordelen. Zelf meen ik dat de richter heel goed heeft geweten wat hij beloofde.

Naar mijn oordeel is dit een van de betere Bijbelse dagboeken. De stijl is keurig, de toon eerbiedig en de correctie is zorgvuldig uitgevoerd. Belangrijk is dat de schrijver niet nalaat de klemtoon te leggen op de persoonlijke doorleving van wat de Schrift ons leert. Het boek leent zich uitstekend voor persoonlijk gebruik. Wel moet men bedenken dat een Bijbels dagboek nooit in de plaats mag komen van de Bijbel, maar alleen gebruikt mag worden als verklaring van de Bijbel.

Als u het boek bij de heer Boeder bestelt (tel. 0180-721497) komt de opbrengst ervan geheel ten goede aan 'Ad Fontem', een kleinschalig gezinsvervangend huis in Capelle aan den IJssel, waar ook een zoon van Boeder woonachtig is en twee van onze kinderen. Een sympathiek doel dat we natuurlijk van harte bij u kunnen aanbevelen.

ds. A. Moerkerken, Capelle a/d IJssel

Kerknieuws

BEROEPINGSWERK

Beroepen:

Te Goudswaard,
ds. D. de Wit te Borssele;
Te Markham (Ontario, Canada),
ds. A. Schot te Nunspeet;
Te Oosterland,
ds. M.T. Al-Chalabi te Brakel.

Bedankt:

Voor Benthuisen,
ds. A.T. Huijser te Sliedrecht;
Voor Middelburg-Zuid,
ds. H. van der Heiden te Wageningen;
Voor Moerkapelle,
ds. W. Visscher te Amersfoort;
Voor Oostkapelle,
ds. C. van Ruitenburg te Krimpen a/d IJssel;
Voor Ridderkerk-Slikkerveer,
ds. H. Brons te Vlaardingen.

DOVENDIENST TE GOUDA

Op zaterdag 24 oktober hoopt student P.J. de Raaf voor te gaan in een aangepaste kerkdienst voor doven en slechthorenden. Deze dienst wordt gehouden in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente, Nieuwe Gouwe Oostzijde 2-b te Gouda en begint om 15.00 uur. Horenden zijn ook hartelijk welkom.

Kerkdiensten

Deze kerkdiensten zijn fysiek alleen toegankelijk voor eigen gemeenteleden onder de geldende maatregelen

ZONDAG 25 OKTOBER 2020

Aalst 14.30 uur ds. B. Labee; Alblasserdam 14.00 uur (H.D.) ds. W.J. Karels; Alphen a/d Rijn 10.00 en 16.00 uur stud. P.J. de Raaf; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. W. Visscher; Amsterdam 15.30 uur ds. P. Mulder; Apeldoorn 10.00 en 15.30 uur ds. R.A.M. Visser; Arnhem 19.00 uur ds. R.A.M. Visser; Barendrecht 10.00 uur ds. G. Hoogerland en 18.00 uur stud. L. van der Kuijl; Barneveld-Centrum 9.30 en 19.00 uur ds. E.J. Boudewijn; Barneveld-Zuid 9.30 en 14.00 en 19.00 uur ds. J. van Laar; Beekbergen (in Dorpskerk) 11.30 en 16.00 uur ds. A. Schreuder; Benthuisen 15.00 uur ds. E. Bakker; Berkenwoude 19.00 uur ds. W. Silfhout; Bodegraven 10.00 uur ds. J.J. van Ekeveld en 19.00 uur ds. W.A. Zondag; Boskoop 9.30 en 16.30 uur ds. J.J. Tanis; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 en 16.30 uur ds. A. Verschuure; Capelle a/d IJssel-West 19.15 uur ds. W. Harinck; Delft 10.00 (H.A.) en 16.00 uur ds. H.A. van Zetten; Den Haag-Scheveningen 19.00 uur ds. H. Brons; Den Helder 10.00 en 15.30 uur ds. A.P. Baaijens; Deventer 18.30 uur ds. M. Joosse; Doetinchem 9.30 en 15.00 uur ds. A.A. Brugge; Dordrecht 10.00 uur ds. W.A. Zondag en 17.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Drachten 19.00 uur (openb. bel.) ds. A. Schot; Ede 9.30 en 16.00 uur ds. M. Joosse; Emmeloord 9.30 en 16.00 uur ds. A. Schot; Enkhuizen 9.30 en

16.00 uur ds. G. Heijkamp; Enschede 15.00 uur ds. S.W. Janse; Enter 19.00 uur ds. A. Schreuder; Genemuiden 9.30 en 15.00 uur ds. G. Beens; Goudswaard 10.00 en 18.00 uur stud. M.G. van Middendorp; 's-Gravenpolder 18.00 uur ds. D. de Wit; 's-Gravenzande 18.30 uur stud. P.J. de Raaf; Groningen 19.00 uur ds. J. IJsselstein; Haamstede 10.00 en 18.30 uur stud. M. Boersma; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 en 16.30 uur ds. M.H. Schot; Herkingen 10.00 en 18.00 uur ds. G. van Manen; Hilversum 19.00 uur ds. W. Visscher; Hoedekenskerke 14.30 uur ds. L. Blok; Houten 10.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil en 16.00 uur ds. W.A. Zondag; Kampen 9.30 en 15.30 uur ds. D.W. Tuinier; Kamperland 14.30 uur stud. M. Boersma; Kapelle-Biezeling 10.00 en 16.30 uur ds. M. Karens; Katwijk aan Zee 10.00 en 16.00 uur ds. J.B. Huisman; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur ds. G.J. van Aalst; Kortgene 10.00 en 14.30 uur ds. D. de Wit; Krimpen a/d IJssel 9.30 en 16.30 uur ds. C. van Ruitenburg; Kruiningen 9.30 en 18.00 uur ds. C.J. Meeuse; Leerdam 10.00 uur ds. M.T. Al-Chalabi; Leiderdorp 18.30 uur ds. J.B. Huisman; Lelystad 15.30 uur ds. J. IJsselstein; Marknesse 19.00 uur ds. H.J. Agteresch; Meeuwen 9.30 en 14.30 uur ds. C. Hogchem; Meliskerke 9.30 en 14.30 uur ds. S. Maljaars; Melissant 15.00 uur ds. G. van Manen; Middelburg-Centrum 9.30 en 18.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Middelburg-Zuid 9.30 uur stud. J. Beens en 18.30 uur ds. J.B. Zippro; Middelharnis 9.30 en 18.00 uur ds. G.J.N. Moens; Moerkapelle 15.00 uur ds. J. van Rijswijk; Naaldwijk 18.30 uur ds. H.A. van

Zetten; Nieuwdorp 9.30 en 18.30 uur ds. L. Blok; Nieuwer ter Aa 19.00 uur ds. J.J. van Ekeveld; Nieuwerkerk 15.30 uur ds. C. Sonneveld; Nijkerk 9.30 en 18.30 uur ds. F. Mulder; Nisse 15.30 uur ds. C.J. Meeuse; Ooltgensplaat 18.00 uur ds. K. Boeder; Oostburg 18.00 uur ds. S. Maljaars; Oosterend 10.00 en 16.30 uur ds. A. Vermeij; Oosterland 10.00 (H.A.) en 18.30 uur ds. C. Sonneveld; Oostkapelle 15.00 uur ds. J.M.D. de Heer; Oostvoorne 19.00 uur ds. A. Verschuure; Oud-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. J. van Rijswijk; Oudemirdum 9.30 en 14.30 uur ds. H.J. Agteresch; Oude-Tonge 10.00 en 16.00 uur ds. K. Boeder; Poortugaal 16.00 uur ds. G. Hoogerland; Puttershoek 15.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Ridderkerk 9.30 en 17.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Ridderkerk-Slikkerveer 19.00 uur ds. C. van Ruitenburg; Rijssen-Noord 9.30 en 18.30 uur (H.D.) ds. C.A. van Dieren; Rijssen-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. S.W. Janse; Rilland-Bath 14.00 uur ds. P.C. Vlot en 18.30 uur (openb. bel.) ds. C. Harinck; Rotterdam-Alexanderpolder 10.00 en 18.00 uur ds. W.J. Karels; Rotterdam-Centrum 10.00 en 16.30 uur ds. W. Silfhout; Rotterdam-Zuidwijk 10.00 en 16.30 uur ds. G.J. Baan; Scherpenisse 9.30 en 18.30 uur ds. M. Blok; Scherpenzeel 10.00 (H.D.) en 18.30 uur ds. J. Schipper; Sint Philipsland 14.30 uur (H.D.) ds. M. Blok; Sliedrecht 9.30 en 18.00 uur ds. A.T. Huijser; Soest 9.30 en 16.00 uur ds. J.W. Verweij; Spijkenisse 10.00 en 15.00 uur stud. L. van der Kuijl; Sprang-Capelle 15.30 uur ds. A.T. Huijser; Stolwijk 10.00 en 19.00 uur ds. E.

Bakker; Terneuzen 10.00 en 15.30 uur ds. J.B. Zippro; Terwolde - De Vecht 9.30 en 14.30 uur ds. B.J. van Boven; Tholen 10.00 en 18.30 uur ds. P.D. den Haan; Tricht-Geldermalsen 10.00 en 18.30 uur ds. P. Mulder; Uddel 10.00 en 14.30 en 18.30 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. A.J. de Waard; Utrecht 10.00 en 16.00 uur ds. W. Harinck; Veenendaal 9.30 en 18.30 uur ds. B. Labee; Vlaardingen 10.00 en 16.30 uur ds. H. Brons; Vlissingen 9.30 en 16.00 uur ds. G. Clements; Waarde 14.00 uur ds. G.J. Baan en 18.00 uur stud. J. Beens; Waardenburg 10.00 en 18.30 uur ds. G. Pater; Wageningen 10.00 en 18.30 uur ds. H. van der Heiden; Westkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. J. de Kok; Wierden 15.00 uur ds. W. Mouw; Woerden 19.00 uur ds. M.H. Schot; Wolphaartsdijk 9.30 uur ds. C. Harinck en 14.00 uur stud. J. Beens; Yerseke 9.30 en 18.00 uur ds. C. van Krimpen; Zeist 10.00 uur (H.D.) ds. J. IJsselstein en 19.00 uur ds. G.J. Baan; Zoetermeer 10.00 en 18.30 uur ds. A.B. van der Heiden; Zwijndrecht 9.30 en 15.00 en 18.00 uur ds. H.E.P. Fortuijn; Zwolle 9.30 en 19.00 uur ds. W. Mouw.

DINSDAG 27 OKTOBER 2020

Dinteloord 19.30 uur ds. J.W. Verweij; Ede 19.30 uur ds. M. Joosse; Nisse 19.30 uur ds. A.P. Baaijens; Opperdoes 19.30 uur ds. J. van Rijswijk; Rotterdam-Centrum 19.45 uur ds. D. de Wit.

WOENSDAG 28 OKTOBER 2020

Aalst 19.30 uur ds. J.B. Huisman; Barendrecht 19.30 uur ds. C.A. van Dieren; Barneveld-Zuid 19.30 uur ds. J. van Laar; Delft 14.30 en 19.30 uur ds. C.J. Meeuse; Genemuiden 19.30 uur ds. J. Schipper; Hoofddorp 19.45 uur ds. C. Sonneveld; Klaaswaal 19.30 uur (hervormingsdienst) ds. G.J. van Aalst;

Kruiningen 19.30 uur ds. M. Joosse; Leerdam 19.30 uur ds. J.J. van Eckveld; Leiderdorp 19.30 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; Meeuwen 19.30 uur ds. F. Mulder; Melissant 19.30 uur ds. P. Mulder; Nieuwer ter Aa 19.30 uur ds. S.W. Janse; Nijkerk 19.30 uur ds. A.T. Huijser; Oude-Tonge 19.30 uur ds. E. Bakker; Poortugaal 19.30 uur ds. A. Schot; Puttershoek 14.30 en 19.30 uur ds. M.H. Schot; Rijssen-Noord 19.30 uur ds. G. Hoogerland; Soest 14.30 en 19.30 uur ds. W. Visscher; Waardenburg 19.30 uur ds. B.J. van Boven; Westzaan 15.00 en 19.30 uur ds. H.A. van Zetten; Wierden 15.00 en 19.30 uur ds. A. Verschuure; Wolphaartsdijk 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer.

DONDERDAG 29 OKTOBER 2020

Aalburg 19.30 uur ds. C. Hogchem; Alblasserdam 19.30 uur (hervormingsdienst) ds. C. Sonneveld; Barneveld-Centrum 14.30 uur (huw.bev.) ds. E.J. Boudewijn; Bodegraven 19.30 uur ds. J.W. Verweij; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 19.45 uur ds. A. Verschuure; Emmeloord 15.30 uur (huw.bev.) ds. D.W. Tuinier; Mijdrecht 19.30 uur ds. E. Bakker; Naaldwijk 19.45 uur ds. S. Maljaars; Rhenen 14.00 uur (huw.bev.) ds. F. Mulder; Sprang-Capelle 19.30 uur ds. C. van Ruitenburg;

Stolwijk 19.30 uur ds. J. van Rijswijk; Veenendaal 14.00 uur (huw.bev.) ds. B. Labee; Waarde 19.30 uur (GBS-dienst) ds. L. Blok.

VRIJDAG 30 OKTOBER 2020

De Valk-Wekerom 14.15 uur (huw.bev.) ds. B.J. van Boven; Nunspeet 19.30 uur (huw.bev.) ds. A. Schot.

ZATERDAG 31 OKTOBER 2020

Capelle a/d IJssel-Middelwatering 19.30 uur (hervormingsdienst) ds. A. Verschuure; Krimpen a/d IJssel 19.00 uur (hervormingsdienst) ds. C. van Ruitenburg.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 25 OKTOBER 2020

Alkmaar (Willem Buytewechstraat 2, Alkmaar) 10.00 uur evang. G. Baan; Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 uur evang. J. Krijgsman en 16.00 uur evang. M. Vos; Emmen (Prinsesselaan 6 I) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; Leeuwarden (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 16.00 uur evang. S. de Visser; Merksem (Jaak de Boeckstraat 21-23, Merksem) 10.00 en 16.30 uur evang. A. van Setten; Tilburg (Offenbachstraat 105) 10.00 en 18.30 uur evang. H.J. van den Boogaart.

Advertenties

“

ZONDAG 3

De erfzonde is wel in alle mensen, maar deze wordt in de wedergeborenen weggenomen. Wat de schuld betreft volkomen; wat de verdorvenheid betreft hier in dit leven slechts in beginsel. De schuld en verdorvenheid blijven in onwedergeborenen.

ZACHARIAS URSINUS

Actuele uitgave!

Ds. J.M.D. de Heer

Mijn volk, gedenk toch...

Veertien overdenkingen over Micha 6

Ds. De Heer heeft in het voorjaar, toen de corona-pandemie uitbrak, veertien overdenkingen gehouden over Micha 6. In dit hoofdstuk zegt de HEERE, de Verbonds-God, dat Hij een twist heeft met Zijn volk, en dat Hij Zich met Israël in rechte zal begeven. Nadat Hij heeft opgeroepen om naar Hem te horen, kondigt Hij de straffen aan die zullen volgen indien het volk zich niet bekeert.

In iedere overdenking worden lijnen getrokken naar deze tijd, die tal van overeenkomsten heeft met de tijd van Micha. Daarbij klinkt voortdurend de oproep tot en de noodzakelijkheid van bekering: 'Hooft de roede en Wie ze besteld heeft.'

Bezoek onze webshop
gebrkoster.nl

Gebr. Koster
Nairacstraat 17, Barneveld
tel. 0342 - 41 69 86

verkrijgbaar bij de boekhandel

Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:

INDIEN DE HEERE WIL EN WIJ LEVEN

**D.V. 23 oktober verschijnt:
ds. C. van Ruitenburg:
LOFZANGEN SIONS
(preken advent en kerst)
€ 10,90**

Ook verkrijgbaar in uw boekhandel!

**Drukkerij &
Boekhandel Van Velzen**

Zuidweg 19 - Krabbendijke
Tel. 0113-506173 / 501402

www.velzenbv.nl - ljmeeuwsen@velzenbv.nl

**Tevredenheid door
kwaliteit, met behoud
van identiteit**

Kraamzorg
Bel voor informatie

Informatie/aanmelden
0187-48 91 73 www.shgzorg.nl

de Wittenberg
Scherpenzeel

op goede basis samen groeien

**Wij zoeken een
intern begeleider
(onderbouw)**

met oog, oor en hart voor leerlingen
en collega's

Kijk voor meer informatie op:
www.dewittenbergschool.nl

Nieuwe aanraders: Jeugdboeken
over ds. E. Venema en ds. M. Heikoop,
'Hoe groot is Uw goedgunstigheid',
ds. G.J.N. Moens, 'Gods verborgen omgang
vinden', ds. D.W. Tunier, kanselserie:
www.ramshoorn.nl

Wil jij **vakwerk** maken?
Verboom Timmerbedrijf in Ede is op
zoek naar een gemotiveerde allround
TIMMERMAN & LEERLING TIMMERMAN.
Interesse? Bel Jaap Verboom via 0318
483414. **Meer info?** Stuur Jaap een
bericht via WhatsApp (0318 483414) of ga
naar verboomtimmerbedrijf.nl/vacatures

"Gedenk uw voorgangers!"

**Online Reformatieherdenking
en 60 jaar IRS**

D.V. 31 oktober
19.30 uur

DS. A. MOERKERKEN

Leidsman naar de rust

Op D.V. 15 oktober a.s. verschijnt van
ds. A. Moerkerken een bundel met
11 overdenkingen over Jozua.

*De netto-opbrengst (van de bestellingen
van onderstaand adres) is volledig bestemd
voor de nieuwbouw van verpleeghuis
Salem te Ridderkerk.*

Het boek wordt gedrukt in een duidelijke
letter, telt 196 bladzijden en kost
€ 17,50 (exclusief € 2,50 verzendkosten).

Kerkenraad Capelle aan den IJssel-West
Bestellen: A.J. Bax te Capelle aan den IJssel
e-mail: bax@kliksafe.nl
telefoon: 010-4519137
(tussen 18.00 en 20.00 uur)

Meer leestijd?
Geniet van
Terdege!

terdege

Agenda
van Terdege
cadeau!

Lees elke twee weken
het mooiste familiemagazine
voor slechts 8,95 per maand.

Extra leuk: je krijgt nu onze sfeervolle
Terdege agenda cadeau.

Benieuwd? Ga naar terdege.nl/saambinder of bel 055-5390498

ADHD en onbegrepen gedrag

Voor ouders van kinderen met ADHD en onbegrepen gedrag
maandag 2 november - 19.30 uur | Nieuw-Beijerland

Samen staan we sterk; de opvoeding van onze hoogbegaafde kinderen

Voor ouders van hoogbegaafde kinderen
dinsdag 3 november - 19.45 uur | Gouda | Jet Barendrecht
donderdag 5 november - 19.45 uur | Beekbergen | Marieke Bremmer-van Leeuwen
donderdag 12 november - 19.45 uur | 's-Gravenpolder | Willemien Roos
woensdag 18 november | 19.45 uur | Alblasserdam | Willemien Schollaart-Vogel

Stimuleren en begrenzen - opdracht en uitdaging in de opvoeding

Voor ouders van tieners die Praktijkonderwijs volgen
donderdag 12 november - 19.45 uur | Gouda | Bart-Jan Noorlander

Presentatie dagboek Profetisch Woord

Voor jongeren en volwassenen met autisme, ouders, ambtsdragers
en belangstellenden
donderdag 19 november - 19.45 uur | Online uitzending

Prikkelverwerking en rust nemen

Voor jongeren met autisme
zaterdag 5 december - 10.30 uur | Woerden

Voor meer informatie en aanmelden:

0348 48 99 70 • info@helpendehanden.nl • www.helpendehanden.nl

Vit.C van Neolife, voor volwassenen
en kinderen. Oktober in de aanbieding!
Kommie 06-34826766
www.naturalhealthproducts.nl

HKS-Mediation, voor goed gesprek,
als je er samen niet meer uitkomt,
in je huwelijk, kerk of school.
www.hksmediation.nl

**Te koop: ruim, praktisch en keurig
onderhouden 1 gezinswoning**,
5 slaapkamers. In Bergambacht,
dichtbij Gouda. 0636359708

Thuis uw nieuwe vloer kiezen!
PVC, Parket, Laminaat, tapijt.
Afspraak maken? 06-19557166
DE VLOERENKONING.NL

Momenteel ruimte beschikbaar

Huize ds. W.H. Blaak in
Geldermalsen is een kleinschalig
woonzorgcentrum voor ouderen
die niet meer thuis kunnen wonen.

Wat bieden wij:

- Optimale persoonlijke zorg in een
vertrouwde, respectvolle en
huiselijke omgeving
- Reformatorische identiteit
- 24-uurs verzorging

Voor meer informatie zie

www.huizeblaak.nl

Tielerweg 50 | 4191 NG | Geldermalsen

◉ HULPVERLENING

◉ COACHING

◉ TRAINING

◉ TOERUSTING

Nieuwerkerk aan den IJssel | Barneveld | Yerseke

T 010 7 411 411 | E info@praktijkdenuijl.nl

| www.praktijkdenuijl.nl

Veelal vergoed door ziektekostenverzekeraars

Begravenisonderneming
Treur
Kroostweg 22
3704 ED Zeist
030 692 42 58
06 573 156 89
info@begravenisondernemingtreur.nl
www.begravenisondernemingtreur.nl

**HANDHYGIËNE IS
BLIJVEND BELANGRIJK!**

Vloerstickers, handgel, dispensers en zuilen
Vandaag besteld = morgen in huis

CORONASTICKERS.NU

Desinfectiezuil

- zeer degelijk
- incl. dispenser
- incl. handgel
- op voorraad(!)

PROFIJT ISOLATIE

Energiesstraat 7 7461 TZ RIJSSEN Tel: 0548 546055

Profiteer nu!! landelijke subsidie

De specialist in het milieubewust
isoleren van uw woning

Vloerisolatie
Spouwisolatie
Dakisolatie
Gevelisolatie

www.profijtisolatie.nl

VOOR AL UW BOEKEN!

Alle nieuwe titels, o.a.
theologie, ruime voorraad.

 Boekhandel Van Velzen

Dorpsstraat 83 - Krabbendijke
Tel. 0113-506173 / 501402

www.velzenbv.nl - ljmeeuwsen@velzenbv.nl

Vos
begrafenisverzorging

Wij verzorgen alléén begrafeningen in elke woonplaats in Nederland, maar voornamelijk op de Veluwe, in Kampen en omgeving en in Rijssen en omgeving.

Dag en nacht bereikbaar en beschikbaar.

Regio Kampen, IJsselmuiden, Genemuiden
Ditmar Markusse tel. 038-3332383

Regio Rijssen, Enter, Wierden
Mark Vos & Anja van den Belt tel. 0548-540053

Regio Veluwe en omliggende gebieden
Benny Vos & Mark Vos tel. 0577-401689

Vatsoan verzorgd

www.begrafenisverzorgingvos.nl

ONTVANG GRATIS EEN HERDENKINGSBOEK VAN DE HEIDELBERGSE CATECHISMUS!

Bent u nog geen nieuwsbrieflezer of
donateur van onze Stichting?
Meld u aan via www.svvhed.org en
ontvang dit geschenk!

KOOL BOEKEN - AANBIEDINGEN

Ruim 1000 afgeprijsde boeken
Op alle andere Kortingen 30-50%

Nu voordelig boeken kopen bij
Kool Boeken Edeveene
Hoofdweg 204, 6744 WR
Telefoon 06 51216184
info@koolboeken.nl
www.koolboeken.nl

BROUWER
PSYCHOLOGEN

Wilt u weer sterker in het leven staan?

Brouwer Psychologen biedt kinderen,
jongeren en volwassenen hulp bij
psychische klachten en in moeilijke
situaties. Onze medewerkers helpen
u gedreven en betrokken verder
vanuit onze christelijke identiteit.
Lees hoe wij er voor u en jou kunnen
zijn op www.brouwerpsychologen.nl.
Of bel ons op **0180 - 426955**.

Locaties

Ridderkerk, Barneveld en Geldermalsen

Laatste preken van JC Philpot 1 €12,50
William Gadsby 1-3 à €12,50
Preken van John Kershaw 1-2 à €19,50
hetbraambos.nl 078-6933783

PROBLEMEN MET VERSLAVING?

Addisa
safety for addicts

Wacht niet langer!

Er is hulp!

085 - 0601964

www.addisa.nl

Hét begeleidingscentrum voor
psychosociale hulpverlening,
coaching en (ortho) pedagogische
dienstverlening.

Deviaa biedt verslavingszorg
binnen de reformatorische
gezindte in samenwerking
met de Hoop GGZ

- Behandeling
- Begeleiding
- Opvoedondersteuning

Uw adres voor
identiteitsbewuste
verslavingszorg

Deviaa

Onze bezoekadressen zijn:
Stationsweg 41d, Zwijndrecht
Vendelier 55a, Veenendaal

T 078-4444 000
E info@deviaa.nl

deviaa.nl

KROON
VLOEREN IN STEEN

'Specialist in vloertegels, wandtegels en PVC vloeren'

Energieweg 8c | 4231 DJ Meerkerk | 0183 - 354225 | kroonvloereninsteen.nl

Geef (wees)kinderen in Malawi een toekomst!

Periodiek doneren

Help kleuters te overleven

Help kleuters te overleven met een bord pap en maak dagelijks (Bijbels) onderwijs mogelijk!

€ 10,-
per maand voor vijf kinderen

Doel: 2000 kinderen

2%

Meer informatie en doneren?

www.timotheos.nl

Timotheos

Direct doneren: **ANBI**
NL57 RABO 0161 4855 02

JOH.DEHEER
toetsen en meer, sinds 1898

**UW ORGEL- ÉN
PIANO SPECIALIST**
www.johdeheer.nl

Leeghwaterstraat 46/47
3364 AE Sliedrecht
Tel.: 0184-419 611

kina
begravenisverzorging

D.W. Schipper

010-458 31 12

Capelle a/d IJssel

J. Kooijman

0182-58 39 32

Gouda

Dag en nacht bereikbaar

WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

SGV

Stichting Gemoedsbezwaarden tegen Verzekeringen

De Stichting Gemoedsbezwaarden tegen Verzekeringen heeft als doel individuele en collectieve voorlichting geven aan en belangenbehartiging van gemoedsbezwaarden tegen verzekeringen.

Voor € 10,00 per kalenderjaar bent u donateur van de stichting en steunt u haar werk. U krijgt dan de door de stichting opgestelde praktische en principiële brochures gratis toegezonden. Ook ontvangt u enkele keren per jaar een nieuwsbrief met daarin actuele informatie.

Telefonische vragen en donateuraanmelding tijdens kantooruren:
0488 - 44 91 54, of via e-mail:
voorlichting@gemoedsbezwaarden.nl

HUIB RUIJGROK
ERFRECHT & NALATENSCHAPPEN

Juridisch advies en administratieve en praktische hulp bij:

- nalatenschappen
- testamenten
- erfbelasting
- executiele en conflictbemiddeling

Burg. Houtkoperweg 7 4033 BJ Lienden
T 0344 745 104 M 06 19452290
info@huibruijgrok.nl www.huibruijgrok.nl

Reformatische Psychologenpraktijk Nederland

Reformatische Psychologenpraktijk Nederland biedt identiteit bewuste behandeling en begeleiding en psychologisch onderzoek aan volwassenen, jongeren en kinderen met psychosociale en psychologische vragen en problemen.

Ohmweg 1g, 2952 BD Alblasterdam
078 - 69 32 808 of info@rpnederland.nl
Bezoek onze website voor meer informatie, de tarieven en aanmelding.
www.rpnederland.nl

Identiteitsbewust • Persoonlijk • Vertrouwend • Doelgericht

Waarom Paul Roescher?

Wij geven u twaalf redenen!

2

Europa's grootste keus

Braziliaans eiken Keuken compleet zoals opgesteld en inclusief getoonde 3 apparaten.

Kraakprijs!
1564,-

PAUL ROESCHER
KEUKEN • BAD • VLOER • HAARD

Totaal 17500 m² in Rijssen en Apeldoorn
Tel. 0548 530 350 www.paulroescher.nl

Colofon

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur: ds. G.J. van Aalst

Redacteuren: ds. B. Labee, J. van 't Hul

Redactiesecretaris: J. van 't Hul

Bijdragen van medewerkers

ds. G.J. van Aalst
Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
T 0186-576990
E givanaalst@klikSAFE.nl

Boeken ter recensie en vragen voor rubriek "Vraag en antwoord"

ds. B. Labee
Kerkewijk 115a, 3904 JA Veenendaal
T 0318-51 35 97
E b.labee@klikSAFE.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk), berichten en meditaties:

J. van 't Hul
Lierdererf 19, 7364 BD Lieren
T 0651-622260
E jvthul@klikSAFE.nl

Aanlevertijd van kerknieuws en berichten: uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór de datum van verschijning van De Saambinder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk

Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening, postbus 608, 3440 AP Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

Advertenties en familieberichten aan

Verloop drukkerij
postbus 33, 2950 AA Alblasterdam
T 078-6912899
E saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen uiterlijk donderdag vóór de week van verschijning aangeleverd te zijn. Rouwadvertenties uiterlijk maandagmorgen 9 uur.

Advertenties € 1,35 per mm.
Familieberichten € 0,45 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening
postbus 608, 3440 AP Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

Betalingen abonnementsgelden

IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v. De Saambinder-abonnementen te Woerden.

Abonnementenprijzen (bij vooruitbetaling):

voor Nederland: € 14,50 per halfjaar (te betalen per 1 april en 1 oktober)

voor het buitenland*: € 150,00 per jaar
*afwijkend tarief voor:
Canada: \$ 165, USA: \$ 140

Correspondentieadres Noord-Amerika

Mr. A.M. Berman
3340 Culp Rd. Unit 11
Vineland Stn. ON LOR 2E0
T 905 562 1331
E amberman47@gmail.com

Bezoek ook onze website
www.desaambinder.nl

De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden bijdragen, kerknieuws, berichten en advertenties zonder overleg aan te passen, in te korten of zonder opgave van reden niet te plaatsen.

De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid betreffende de inhoud van de advertenties en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

Verhuizen

Ben je weleens verhuisd? Misschien werd het huis te klein. Of kreeg je vader ander werk en verhuisde je zelfs naar een andere plaats.

Je vriendjes of vriendinnetjes wonen opeens niet meer vlakbij. Je moet naar een andere school en naar een andere kerk. Je mag best verdrietig zijn als dat moeilijk voor je is. Maar hopelijk krijg je ook weer nieuwe vriendjes!

In de Bijbel staat ook een verhaal over iemand die moest verhuizen. Abram! 'De Heere nu had tot Abram gezegd: Ga gij uit uw land, en uit uw maagschap, en uit uws vaders huis, naar het land, dat Ik u wijzen zal' (Gen. 12:1).

Abram is gehoorzaam. Hij gelooft de Heere en gaat op reis. Hij moppert niet, nee: hij gaat verhuizen. En Abram weet niet eens waarheen. Dat is bijzonder!

Zeg je: 'Ik ben nog nooit verhuisd? Toch komt er een dag dat ook jij gaat verhuizen. Dat is als je sterft. En dat kan al heel dichtbij zijn. Oude mensen zullen sterven, maar jonge kinderen kunnen sterven! Ben jij op reis naar het land dat de Heere wijst? Zing het dan maar met Psalm 25:

'HEER, ai, maak mij Uwe wegen,
door Uw woord en Geest bekend'

De Heere zegt het Zelf dat er in de hemel, het huis van Zijn Vader, vele woningen zijn (Joh. 14:2). Weet je de weg niet naar deze woningen in de hemel? Lees veel in de Bijbel, daarin wijst de Heere jou de weg. Bid of de Heilige Geest je leidt naar het vaderland in de hemel. Of je, net als Abram, de Heere mag volgen en dienen met een rein hart. Als je zo mag reizen en aankomen in het huis van de Vader, ben je voor eeuwig gelukkig!

ELSKE WAARHEEN?

'MARJA ZEI DAT WE TESSA MOETEN LATEN LIGGEN TOTDAT ZE WAKKER WORDT', ZEGT ELSKE EEN BEETJE KATTIG.

'Helemaal niet nodig. Haal dat kind er nou maar uit. Die lieverd mag er heel de avond bij zijn. Als we haar laten liggen, gaat ze huilen.'

'Uit je luie stoel, meid', zegt opa en als ze opstaat, gaat hij er gauw in zitten en zegt: 'Zo, opgestaan, plaatsje vergaan! Hier krijgt niemand me vanavond meer uit'.

Traag loopt Elske naar Tessa's kamertje. Tessa ligt nog rustig te slapen. Nee hoor, ze maakt haar niet wakker. Je zult net zien dat ze dan juist gaat huilen. Ze gaat lekker nog even naar haar eigen kamer. Laat oma De Vries maar voor alles zorgen. Opa zal wel naar de televisie zitten te kijken, hij is er aan verslaafd, volgens Marja.

Elske gaat voor het raam staan en kijkt over het grote plein waar alles nu heel stil is. Ze kijkt naar de lichtjes van de grote kerstboom, die op het plein staat. Dan dwalen haar ogen langs de winkels, waar ook overal lampjes branden. Aan alles kun je merken dat het kerstfeest geweest is. Maar wie praat er over de Heere Jezus? Niemand!

Tessa, die in oktober vier jaar is geworden, gaat nu naar school. Op haar manier had ze het verhaal naverteld dat ze van de juf gehoord had. 'Over een zielig kindje, dat geen kleertjes had en Hij was een prins en toen is Hij in een stal geboren. En toen Hij geboren werd, waren alle mensen blij en wij moesten ook blij zijn, want later mag iedereen bij die prins wonen. Daar is het heel mooi en daar staan wel honderd kerstbomen'.

'Je moet niet zo spotten!' had Elske verontwaardigd uitgeroepen. Maar Marja zei: 'Dat kind spot helemaal niet. Nou vertelt ze een christelijk verhaal en is het weer niet goed. Tes, het is prachtig hoor'.

Ds. Labee over:

Vloeken en lasteren in de hel

Enige tijd geleden was ik bij een lezing waarbij werd uitgesproken dat de verlorenen in de hel 'eeuwig de Heere zullen vloeken en lasteren'. Is het juist om dat te zeggen?

Onze ouden

Het is opmerkelijk dat de Heilige Schrift zeer terughoudend is in een concrete beschrijving als het gaat om de eeuwige verlorenheid. Wat de Heere ons erover openbaart is allervreselijkst. Met name twee Bijbelteksten hebben aanleiding gegeven tot de gedachte van dat vloeken en lasteren. In Jezus' gelijkenis over de koninklijke bruiloft lezen we: 'Toen zeide de koning tot de dienaars: Bindt zijn handen en voeten, neemt hem weg, en werpt hem uit in de buitenste duisternis; daar zal zijn wening en knersing der tanden' (Matth. 22:13). Ook wordt gewezen op dit woord als de zevende fiool (schaal) van Gods toorn wordt uitgegoten: 'En een grote hagel, elk als een talentpond zwaar, viel neder uit den hemel op de mensen; en de mensen lasterden God vanwege de plaag des hagels; want deszelfs plaag was zeer groot' (Openb. 16:21). Onze vaders schrijven daar in de kanttekening (38): 'Namelijk uit desperatie en wanhoop, gelijk de goddelozen ook ten uitersten dage doen zullen'.

Verschillende van onze ouden hebben op grond van de beperkte Bijbelse gegevens eveneens aangenomen dat het vloeken en lasteren op die onuitsprekelijk nare plaats, werkelijkheid zal worden. We denken aan ds. T. Boston (1676-1732), die schrijft in zijn 'Viervoudige staat' over de eeuwige wanhoop en de martelende gevoelsaandoening in de hel waar alle hoop ontworteld is.

'Dit zal hen vervullen met haat en woede tegen God Die voor hen een bekende, onverzoenlijke Vijand is. Zij zullen daarbij voor eeuwig brullen als wilde stieren in een net, en in alle eeuwigheid de poel des afgronds vervullen met godslasteringen'. Ook een tijdgenoot als L. Myseras schreef in 'De geestelijke pelgrim' op deze wijze: 'Wat zal het einde van hen die verloren gaan rampzalig wezen! Denk maar aan de plaats: de nare hel, de eeuwige rampzaligheid. Let eens op het gezelschap: de duivelen en verdoemden. In plaats van hemelse blijdschap zal er eeuwige pijn, ellende en smart zijn. Het werk van de verlorenen zal bestaan uit lasteren, vloeken en zondigen'. Ds. A. Gray (1633-1653) sprak deze woorden: 'Er zijn er veel die aangenaam over Christus konden spreken, die Hem nu in de hel liggen te vloeken'.

En, om niet meer te noemen, ds. B. Smijtegelt (1665-1739) keert in zijn catechismuspraak over Zondag 22, vraag 58 om. 'Wat schrik scheidt gij uit het artikel van het eeuwige leven? En het antwoord zal hierop moeten komen: Dat nademaal ik de beginsels van de eeuwige smarten der hel in mijn hart gevoel, in die nepen en angsten, en in die knaging van mijn gemoed; dat ik dan na dit leven, volkomen rampzaligheid zal hebben, die geen oog gezien, geen oor gehoord heeft, noch in het hart des mensen is opgeklimmen; en dat om God daar eeuwiglijk te lasteren, en mijzelf te vervloeken'.

Onze bestemming

Lezer(es), dat toch ernst ons hart zou bezetten als we deze dingen overwegen. Want al zou het zo zijn dat Gods grootheid en majesteit daadwerkelijk alle (grote) lastermond stopt, het ontzaglijke straflijden in de hel is er niet minder om. Graag geven we de raad van de bovengenoemde ds. Boston door: 'O zondaar, haast u en ontkom naar de vrijstad. Was u nu in de fontein van het bloed van de Middelaar, opdat u niet zult omkomen in de 'poel des verderfs' (...). Verlaat uw zonden, want anders zullen ze u verderven (...).

De verschrikkingen van de hel, zowel als de vreugden van de hemel, worden u voorgesteld om u op te wekken om Hem met al Zijn zaligheid te ontvangen, en u over te buigen naar de weg van geloof en heiligheid, waarlangs u alleen kunt ontsnappen aan het eeuwige vuur'. En God geve dat niemand van ons zou weten hoe het straks werkelijk zal zijn in de hel.

VRAAG?

Heb jij/hebt u ook een vraag? Mogelijke vragen over onderwerpen binnen de doelstelling van De Saambinder kun jij/kunt u mailen naar ds. B. Labee of hem per post toezenden (zie colofon). Er volgt -zo mogelijk- altijd een reactie.

Echter alleen als de redactie het waardevol acht voor de lezers, volgt een antwoord op jouw/uw vraag in een nummer van De Saambinder.

Graag wel wat geduld. Er liggen nog tientallen vragen op een reactie te wachten.